

VIJEĆE EUROPE
Parlamentarna skupština

Preporuka 1555 (2002)
Prikaz žena u medijima

1. Parlamentarna skupština poziva se na svoju Rezoluciju 1018 (1994) o jednakim pravima muškaraca i žena, u kojoj se predlaže uspostava mehanizama za „promicanje i nadziranje poštivanja načela ravnopravnosti između žena i muškaraca“ i ohrabruje medije na „promicanje ravnopravnosti“.
2. Skupština uočava da, unatoč napretku koji je očigledno postignut u nekoliko europskih zemalja, predodžba o ženama u medijima često ipak ostaje negativna te je i dalje stereotipna i seksistička. Žene se povezuju s privatnim područjem života, kućanstvom i obiteljskim životom. Mediji često predstavljaju žene kao seksualne objekte. Dok je suvremeno društvo prošlo kroz brze promjene, predodžba o ženama u medijima nije se bitno promijenila.
3. Skupština pozdravlja činjenicu da su određene europske vlade, skupine žena i međuvladina tijela učinila napredak na području prikaza žena u medijima. Imenovanje pravobranitelja/ice za ravnopravnost spolova radi primjene nacionalnog zakonodavstva i zakonodavstva Europske zajednice sačinjavaju korak naprijed u poštivanju rodne jednakosti.
4. Skupština sa žaljenjem uočava da su određene europske zemlje nazadovale što se tiče prikazivanja žena u medijima. Nakon svjetske konferencije u Pekingu, vlade i mediji malo su učinili po ovom pitanju.
5. U određenim zemljama istočne Europe i Commonwealth-a, prikaz žena u medijima je relativno negativan. Mediji opisuju muškarce kao reformatore, dok se ženama pripisuje ograničena uloga u tom pogledu. To je posljedica društvenog i kulturnog nasljeđa ovih zemalja. Ovim zemljama nedostaje demokratsko iskustvo i nailaze na poteškoće u svojim razvojnim procesima. Prikaz žena koji se pojavljuje u medijima, dokaz je dramatične situacije u svezi s pravima žena u ovim zemljama. Stvarni problemi žena, kao pokreti koje iniciraju žene, ignoriraju se.
6. Određene zemlje pokušale su uspostaviti samoregulaciju mehanizama za medijske producente/ice, ali vlade ne dodjeljuju potrebna sredstva za ove svrhe.
7. Stereotipni prikaz žena je rezultat nedovoljne izobrazbe novinara/ki i rukovoditelja/ica u medijima te malog broja žena zaposlenih na radnim mjestima na kojima se donose odluke. Dok je broj novinarki u značajnom porastu u posljednjih deset godina, ipak je još mali broj žena u upravljačkim tijelima medija i one ne mogu značajnije utjecati na politiku koju mediji provode.
8. Skupština je zabrinuta zbog porasta izloženosti djece seksističkim porukama. Opetovano slanje antisocijalnih poruka ove vrste osobito je zabrinjavajuće u vrijeme kada se društvo pokušava suprotstaviti nasilju nad ženama.
9. Skupština poziva vlade država članica Vijeća Europe da usvoje i implementiraju politiku koja je usmjerena protiv seksizma i stereotipnog prikazivanja i predstavljanja žena u medijima. Skupština poziva vlade na osnivanje više tijela za praćenje medija i nadzor nad audiovizualnim sektorom.

10. Skupština stoga poziva da vlade zemalja članica:

- i. uvedu koncept "seksizma", koji treba biti definiran kao negacija jednakog poštivanja dostojanstva ljudi na osnovu njihovog muškog ili ženskog spola, u svoje zakonodavstvo i osude seksizam jednakom snagom kao i rasizam;
- ii. usvoje zakon o ravnopravnosti spolova u medijima;
- iii. zatraže od pravobranitelja/ice za ravnopravnost spolova omogućavanje izravnog povezivanja njegovog odnosno njezinog ureda s čitavom populacijom;
- iv. razlikuju situaciju u privatnim i državnim medijima;
- v. omoguće medijskim udruženjima pravo žalbe na sudu u slučaju kršenja ljudskih prava;
- vi. financiraju i iniciraju nove projekte o ravnopravnosti spolova u medijima;
- vii. potiču, unutar nacionalnih sustava, uspostavljanje i financiranje centara za praćenje nacionalnih medija, uključujući i nove informacijske i komunikacijske tehnologije;
- viii. potiču oglašivače na povećanje samoregulacije kroz vlastiti sustav profesionalne etike onoliko koliko to dozvoljava sloboda izražavanja;
- ix. koriste pozitivne diskriminacijske mjere ili kvotni sustav kako bi se zajamčila ravnoteža između žena i muškaraca na svim razinama odlučivanja;
- x. podupiru žene u sudjelovanju u svim razinama odlučivanja u medijima i prihvatanju odgovornih radnih mjesta u tehnološkom sektoru i javnim savjetodavnim tijelima;
- xi. osiguraju financijska sredstva i implementiraju programe koji omogućuju veći pristup žena komunikacijskim sredstvima i znanju, posebice novim komunikacijskim tehnologijama;
- xii. ulože značajan napor za osiguravanje potrebnih sredstava koja bi, primjerice, omogućila izobrazbu o ravnopravnosti žena i muškaraca u školama novinarstva;
- xiii. financiraju komparativne studije kojima bi bio cilj da političari/ke steknu bolju predodžbu o ravnopravnosti spolova.

11. Skupština preporučuje da Odbor ministara/ica:

- i. izradi međunarodne etičke standarde utemeljene na ravnopravnosti žena i muškaraca;
- ii. pomogne razvijati međunarodnu suradnju s namjerom davanja prioriteta osnaživanju komunikacijskih mreža i ženskih medija te načela ravnopravnosti spolova;
- iii. osnuje istraživačku radnu skupinu, sačinjenu od novinarki pod okriljem Vijeća Europe, za proučavanje načina na koji se žene predstavljaju u europskim medijima i za predlaganje odgovarajućih mjera.

1. *Rasprava Skupštine održana 24. travnja 2002. (13. zasjedanje) (vidi dokument 9394, izvješće Odbora o jednakim mogućnostima za žene i muškarce; izvjestiteljica; gđa López González).*

Skupština je tekst usvojila 24. travnja 2002. (13. zasjedanje).

